

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER. — Redakcja i administracja: Lwów, Sykstuska 21. — Telefon Nr. 24. — Czek P. K. O. Nr. 142.176.

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł. 5.—
z dostawą do domu . . . 5.50
na prowincji . . . 6.50
za granicą . . . 8.—

25 groszy
Cena szt. pojed. w całej Polsce

Ceny ogłoszeń: Za 1 m/m 1 szp. na 1 str. 30 gr., w tekście 70 gr., w rubr. „Nadesłane” 40 gr., zwyczaj. ogł. (1 szp. szer. 37 m/m) 15 gr., drobne za słowo 10 gr., dla posz. pracy bezpł. — Cała 1-sza strona pod nagł. zł. 1000.—, w tekście cała str. 700.— zł., ostatnia strona 500.— zł., zamieszczone o 25% drożej.

Chwieją się waluty i ustrój kapitalistyczny.

Spór japońsko-chiński a... Polska.

W „Gazecie Warszawskiej” znajdujemy w korespondencji z Genewy uwagi na temat konfliktu japońsko-chińskiego. Korespondent nazywa rzeczy po imieniu. To, co się dzieje na Dalekim Wschodzie, to jest — poprostu wojna i tylko konwencjonalne nowoczesne każą unikać używania tego określenia.

Do czego prowadzi ta wojna, czyli jak mówią, „konflikt”? ..

Wobec słabości Chin — czytamy — i zaabsorbowania uwagi i sił rządu nankińskiego przez trudności wewnętrzne może się to wszystko skończyć szybko i pokojowo. Lecz trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że jest to dopiero początek. Bo na terenie Mandżurji krzyżują się potężne interesy trzech mocarstw — Chin, Japonii i Rosji. Dziś — jak się zdaje, Japonia zabezpiecza swój stan posiadania w Mandżurji południowej (kolej, przedsiębiorstwa, ziemia i około miliona Japończyków), przez stwarzanie faktów dokonanych. Lecz nie ulega wątpliwości, że Chiny weszły na drogę, wiedząc ku odrodzeniu ich sił politycznych i że przyjdzie chwila, gdy się upomną o swe złote jabłko i o kraj zaludniony przez Chińczyków.

Jest też rzeczą pewną, że Rosja, niezależnie od tego, jaki będzie miała ustrój gospodarczy i polityczny, będzie dążyła do mocnego oparcia się o niezamarzające wybrzeża Pacyfiku. Już dziś w Mandżurji koncentrują się większe i ważniejsze interesy „imperjum” rosyjskiego, niż na płaszczyznach między Dnieprem a Bugiem.

To, co się teraz właśnie dzieje w Mandżurji, jest oznaką przenoszenia się ośrodków życia politycznego świata z Atlantyku na Pacyfik, oraz przenoszenia się punktu ciężkości polityki rosyjskiej z Europy do Azji.

Trafne te uwagi kończy korespondent zgoda niefatym wnioskiem zresztą zgodnym z ideologią nacjonalistyczną. Píše on, że byłoby szaleństwem, gdyby na progu tak doniosłego okresu dziejowego Polska hołdowała teorii bierności politycznej.

Sądźmy, że byłoby szaleństwem zaślepieniem, gdyby właśnie Polska z roli biernej obserwatora przeszła w jakąś „aktywność” polityczną.

—:—:—

wszędzie do raby

PROCES O ZAMACH NA KRÓLA ALBAŃSKIEGO.

WIEDEŃ, 30. września. (Pat.) Dziś rozpoczyna się w Ried, w Dolnej Austrii proces o zamach na albańskiego króla Achmeda Zogu. Na ławie oskarżonych znajdują się dwaj Albańczycy, Azis Cami i Gjeotoshi. Emigranci albańscy rozesłali co wszystkich sędziów broszurę, atakującą oskarżenie króla Achmeda Zogu. Broszura ta została skonfiskowana.

Trzeszczą posady kapitalizmu!

AMERYKAŃSKIE ŚRODKI OCHRONY PRZED... TANIOŚCIĄ.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Z Nowego Jorku donoszą: Rząd Stanów Zjednoczonych zastanawia się nad środkami zapobieżenia dumpingowi towarowemu tych krajów, które wyrzekły się parytetu złota.

Senator Watson uważa, że w stosunku do tych krajów należy podwyższyć cło o 25 procent.

Tego rodzaju podwyżka ceł nie może jednak nastąpić natychmiast, ponieważ wymaga ona zatwierdzenia kongresu lub też pełnej komisji taryfowo - celnej.

Z Londynu donoszą: Rząd Kanady wydał nowe zarządzenia w sprawie przywozu złych krajów, które mają walutę niepewną, albo mało wartościową.

ZNIZKA SZYLINGA AUSTRIACKIEGO

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). W Wiedniu płacono wczoraj za dolara 8 szylingów, przedtem 7 szylingów.

Po wprowadzeniu reglamentacji dewiz w Austrii, co miało miejsce w sobotę 26 bm., giełda warszawska nie notuje oficjalnie kursu szylinga austriackiego.

W obrotach prywatnych w Warszawie za 100 szylingów austriackich płać 100

złotych (kurs poprzedni wynosił za 100 szyl. — 125.5 zł.). Spadek wynosi więc około 20 procent.

MARKA NIEMIECKA NAD PRZEPASCIĄ.

BERLIN, 30. 9. Na niemieckim rynku dewizowym zaznaczyły się w ostatnich 14 dniach niebezpieczne zaburzenia dla równowagi marki niemieckiej.

Od 7 bm. zapas dewiz w Banku Rzeszy zmniejszył się o ćwierć miljarda marek.

Jak słychać, nie da się uniknąć podwyższenia dyskonta w Banku Rzeszy już w najbliższych dniach.

BANKRUCTWO STAREGO BANKU WE FRANCJI.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Z Paryża donoszą: Ogromne wrażenie w kołach gospodarczych wywołała wiadomość o zawieszeniu wypłat przez poważny, założony w r. 1850 bank w Reims „Comptoir de Fonds et Escompte”.

Bank ten cieszył się wielkim zaufaniem miejscowego kupiectwa, będąc przed stawicielem interesów właścicieli winnic w Szampanji. Zachwianie się nastąpiło wskutek spadku funta angielskiego.

Jedyna — Wędliniarnia i wyrab mięsa

Poleca się P. T. Odbiorcom A. Pawłowski, Sykstuska 7 dom P. S. Federa i uprasza o liczne odwiedziny

Jutrzejsze posiedzenie Sejmu.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Porządek dzienny pierwszego posiedzenia Sejmu, które się odbędzie we czwartek popołudniu, obejmuje pierwsze czytanie 18 projektów ustaw, zgłoszonych przez rząd. Wśród nich znajdują się projekty podatkowe, związane z akcją walki z bezrobociem. Przypuszczają, że przy tych projektach zabierze głos prezes rady ministrów p. plk. Prystor. Jak słychać jednak, wbrew poprzednim planom, nie będzie to większe ekspozycje, obejmujące całokształt prac gospodarczych, ale krótkie przemówienie. Oczywiście wywołałoby ono ogólną dyskusję, w której zabraliby głos przedstawiciele wszystkich klubów.

Po odesłaniu projektów do odpowiedniej komisji nastąpić ma dłuższa przerwa w posiedzeniach plenarnych, w czasie której pracować będą jedynie komisje, tak, że następne posiedzenie odbyłoby się dopiero około 15 października.

Przed największym procesem politycznym w Polsce.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Proces przeciw b. więziom brzeskim potrwa do końca listopada. Liczba świadków, powołanych przez akt oskarżenia wynosi 183, przyczem należał wziąć pod uwagę, że strona zgłosi również poważną ilość świadków.

Wstęp na salę sądową będzie ograni-

czony.

Przewodniczący w tym procesie, sędzia Hermanowski zapytany, ile prawdy jest w możliwościach odbycia procesu przy drzwiach zamkniętych, oświadczył, że chociaż proces odbywa się w sprawie politycznej, to jednak nie przewiduje wykluczenia jawności.

Powódź w Warszawie.

WARSZAWA, 30. 9. (PAT). Po północy poziom na Wiśle w Warszawie wynosił 486 cm. Woda zalała między innymi całkowicie ulicę Kamekowską, przerywając komunikację z Bielaniami. Nastąpiło też zalanie bulwarów nadbrzeżnych między mostem kolejowym a mostem Poniatowskiego. Poziom wody sięga aż do szkarpy wybrzeża Kościuszkowskiego. Na

prawym brzegu Wisły woda wdarła się do rowu odpływowego przy ul. Toruńskiej i zalała cały odcinek nadbrzeżny aż do szosy modlińskiej. Pod wodą znalazły się też tory kolejki Wawerskiej koło mostu Kierbedzia. Dotkliwe straty poniosła plaża Kozłowskich, która całkowicie znalazła się w nurtach Wisły.

BEZTERMINOWE ZAMKNIĘCIE GIEŁDY BERLINSKIEJ.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Z Berlina donoszą: Giełda berlińska ogłosiła następujący komunikat: „zebrania giełdy papierów wartościowych z dniem 29 bm. nie będą się odbywały aż do odwołania. Pomieszczenie działu giełdy papierów wartościowych zostaje wskutek tego zamknięte na czas nieokreślony. Kursy dewiz ustalać będzie Bank Rzeszy”.

Rząd Rzeszy mianował na stanowisko komisarza bankowego Rzeszy dyrektora ministerjalnego dra Ernsta z pruskiego ministerstwa przemysłu i handlu.

A ZŁOTO DALEJ ODPLYWA Z AMERYKI.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Według doniesień z Nowego Jorku odpływ złota z tamtejszego Federalnego Banku Związk. przybiera coraz większe rozmiary. Bank ten odprowadził z konta specjalnego, utrzymywanego przez szereg banków emisyjnych dalszych 31 i pół miliona dolarów złota, przyczem 20,450.000 dolarów w złocie załadowano wczoraj na okręty, udające się przeważnie do Europy. W ten sposób odpływ złota z Ameryki od dnia 21 września, tj. od dnia, w którym ujawnił się kryzys angielski po dzień dzisiejszy osiągnął ogólną sumę 238 milionów dolarów.

Londyński „Daily Telegraph” donosi z Waszyngtonu o wielkim zaniepokojeniu w sferach finansjery amerykańskiej z powodu zawieszenia wypłat w złocie przez różne państwa europejskie. Mówią tam nawet o konieczności skreślenia długów wojennych, co zdaniem tych sfer byłoby jedynym środkiem prowadzącym do uniknięcia dalszych wstrząśnięć. Mówią też o konieczności podjęcia przez rząd Stanów Zjedn. konferencji międzynarodowej w sprawie walut.

Pierwsze i jedyne

we Lwowie

atel. fotogr. „VENUS”

Akademicka 24 — Telef. 38-08

wykonuje najmodniejsze fotografie i portrety na futurystycznych tłach o efektach świetlnych

16 BANKÓW AMERYKAŃSKICH ZAWIESIŁO WYPŁATY.

NOWY JORK, 30. 9. (PAT). W dniu dzisiejszym 16 banków Stanów Zjednoczonych zawiesiło wypłaty. Wkłady w tych bankach wynosiły z górą 20,000.000 dolarów.

I DANJA ODSTĘPUJE OD WALUTY W ZŁOCIE.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Z Kopenhagi donoszą: Wczoraj parlament uchwalił jednogłośnie projekt rządowy, zwalnający Bank Narodowy do końca listopada od obowiązku wypłat w złocie. We wszystkich kołach gospodarczych panuje dość znaczne napięcie.

—oo—

Socjalista kandydatem na prezydenta Austrii

WIEDEN. Austriacka partia socjalno-demokratyczna postawiła — jak donosiliśmy — kandydaturę tow. dr. Rennera na prezydenta republiki austriackiej. Ze strony rządzącej dotąd burżuazji, w której dominującą rolę grają chrześcijańsko-socjalni, wysunięto dotychczasowego prezydenta Miklasa. Wybory odbędą się 18 października.

Na zgromadzeniu przedwyborczym, — które przed kilku dniami odbyło się we Wiedniu, po przemowie kandydata dr. Rennera zabrał głos tow. O. Bauer, który w słownych słowach scharakteryzował obecną sytuację światową:

„To, co się teraz na wielkim świecie dzieje, jest katastrofą gospodarczą, która się z niczym, co dotychczas było, porównać nie da. Sam goły fakt, że Anglia, posiadająca we wszystkich pięciu częściach ziemi niezmiernie terytoria i bogactwa, nie była w stanie utrzymać swej waluty, że dopuściła do jej upadku, świadczy, iż

w świecie dokonywa się coś niebywałego.

Nikt nie może jeszcze w pełni określić, jak ciężkie następstwa w całym świecie pociągnie za sobą ta katastrofa gospodarcza. Nie będzie kraju, któryby uniknął jej skutków. Musimy równocześnie uświadomić sobie, że takie olbrzymie katastrofy zawsze wywołują następstwa polityczne; gdyż już Marks pouczał nas, że

gospodarcze przewroty przemieniają się w polityczne rewolucje i kontrrewolucje.

Również z obecnego kryzysu gospodarczego mogą wynikać zupełnie nowe,

Zawieszenie zbrojeń.

GENEWA, 30. 9. (PAT). Komisja rozbrojeniowa zgromadzenia Ligi Narodów uchwaliła rezolucję w sprawie zawieszenia zbrojeń na okres trwania konferencji rozbrojeniowej. Rezolucja zawiera między innymi innemu ustęp stwierdzający, iż zgromadzenie prosi Radę Ligi o zwrócenie się do rządów mających wziąć udział w konferencji rozbrojeniowej z usilnym apelem, aby dały dowód swej woli w kierunku zapewnienia pokoju i jego zorganizowania oraz powstrzymały się od wszelkich zarządzeń mających na celu powiększenie zbrojeń.

Pensje w Lidze Narodów

GENEWA. Ponieważ komisja budżetowa nie wypowiedziała się jeszcze jasno w sprawie obniżki płac personelu w sekretariacie Ligi Narodów, personel samorzutnie podjął inicjatywę w tym kierunku. — Na zwołanym w tym celu zgromadzeniu wszystkich funkcjonariuszy sekretariatu objawiła się zasadnicza zgoda na obniżkę płac, jednak ostatecznie odnośny wniosek upadł. Głosowało za nim 202 głosów, przeciw — 214.

Jak podają, ten wynik głosowania należy przypisać faktowi, iż dotychczas generalny sekretarz Drummond dotychczas uporczywie opiera się obniżce swej pensji.

Wobec powyższego komisja budżetowa będzie zmuszona zająć odcydowane stanowisko.

Minister przeciw Nacz. Kom. Ak.

WARSZAWA, 30. 9. (tel. wł.). Minister oświaty p. Jędrzejewicz wystosował do senatów akademickich list, w którym stwierdza, że działalność Związku Polskiej Młodzieży Akademickiej (tzw. N. K. A.) jest nielegalna, a statut tego związku nie jest zatwierdzony przez ministerstwo oświaty.

Minister oświadcza, że ani naczelne władze tego związku, ani poszczególne lokalne komitety, działające w poszczególnych środowiskach akademickich nie mogą być przez władze uznawane, a tem bardziej popierane.

Prof. Bartel.

LWÓW, 30. 9. Rewizycie, którą wczoraj b. premier Bartel złożył wojewodzie dr. Rożnieckiemu, przypisują niektóre koła pewne znaczenie, uważając ją za chęć powrotu prof. Bartla do czynnego życia politycznego.

— 00 —

politycznie przewrotowe sytuacje, których rozwoju nikt przewidzieć nie zdoła“.

Większość rządu w Austrii - zachwiana.

WIEDEN, 30. września. (Pat.) Zarząd główny stronnictwa wielko-niemieckiego uchwalił wczoraj po dłuższej naradzie wezwać posłów wielko-niemieckich, by głosowali przeciwko programowi sanacyjnemu rządu. Z kół rządowych oświadcza, że uchwała ta nie wywoła przesilenia gabinetowego. Kanclerz Buresch wniesie mimo to dziś w parlamencie przedłożenie sanacyjne i będzie się starał rządzić zmienioną większością.

Warunki wycofania się Japonii z Mandżurji.

MOSKWA, 30. 9. (PAT). Prasa sowiecka podaje, że japońskie koła oficjalne skłonne są obecnie do uregulowania zatargu mandżurskiego, wysuwając jako warunek utworzenie komisji mieszanej złożonej z przedstawicieli rządu japońskiego, władz mukdeńskich oraz mandżurskich sfer gospodarczych. Komisja ta miałaby się zająć uregulowaniem pretensyj japońskich a więc sprawą linii kolejowej, koncesji kopalnianych itd. Przedstawiciele rządu japońskiego mieliby pozbawienie wejść do wszystkich urzędów administracyjnych i władz miejscowych. Władze japońskie chcą prowadzić oddzielne rokowania z rządem mukdeńskim a oddzielnie z rządem nankińskim. Przedewszystkiem Japonia ma kłaść duży nacisk na uregulowanie spraw kolejowych i koncesyj głównie w rozmowach z Mukdenem. Od Nankinu rząd japoński domagać się będzie prawdopodobnie nowych dzierżaw terytorjalnych oraz ułatwień dla eksportu japońskiego w zamian za co Japonia ma się zrzec prawa eksterytorjalności.

Odpowiedź Japonii na notę Ameryki.

N. JORK, 30. 9. (PAT). Nota japońska przesłana w odpowiedzi na notę Stimsona wyraża między innymi zapewnienie, iż „naprężenie w Mandżurji“ mogłoby być usunięte w drodze szczerych dyskusyj pozbawionych namiętności. W międzyczasie siły wojskowe powstrzymają się od nowych aktów wrogich o ile interesy Japonii nie będą narażone na szwank.

Mandżurja samodzielną republiką.

LONDYN, 30. 9. Korespondent tōkijski „Daily Herald“ donosi, że Mandżurja i wewnętrzna Mongolia zostaną ogłoszone niepodległą republiką. Koła miarodajne uważają to za jedyne wyjście z konfliktu chińsko-japońskiego. Wiadomość o proklamowaniu Mandżurji samodzielną republiką kursowała w Tokio już w piątek, ale rząd japoński zakazał jej rozpowszechniania. Podobno opracowany został zarys konstytucji nowej republiki, która będzie oparta na zasadzie ludowładztwa.

Pociąg z wojskiem wyleciał w powietrze

RYGA, 30. września. (Pat.) Dziennik „Jauna kas Sinas“ donosi o wielkiej eksplozji, jaka wydarzyła się w czasie manewrów wojsk sowieckich. Wiedle tych wiadomości pociąg zdążający z Leningradu wyleciał w powietrze wraz z transportem żołnierzy. Są liczne ofiary w ludziach.

Cel wizyty francuskich mężów stanu w Berlinie.

WARSZAWA, 30. września. (tel. wł.). Z Paryża donoszą: Plan współpracy gospodarczej francusko-niemieckiej, z którym Laval udał się do Berlina i o którym mówił, że zawiera konkretny i pozytywny program zbliżenia francusko-niemieckiego dotyczący w znacznej części połączenia wysiłku Francji i Niemiec, w celu solidarnego wyzyskania rynku przemysłowo-handlowego Rosji sowieckiej. Plan ten podał i opracował Poncet i stąd nominacja jego na ambasadora w Berlinie.

Niestety, podział wpływów gospodarczych francusko-niemieckich w Rosji wyłącza zupełnie istnienie czynnika polskiego.

Opinia francuska znajduje się pozbawiona silnym wrażeniem wizyty Laval'a i Brianda u Hindenburga, który w Traktacie Wersalskim, figuruje na drugim miejscu po Wilhelmie, wśród winnych wywołania wojny. Otóż przed przybyciem ministrów francuskich Hindenburg otrzymał konkretną obietnicę, że nazwisko jego będzie usunięte z listy winnych. Dużo jeszcze ciekawych rzeczy dowiemy się, gdy rozluźni się zasłona pokrywająca na razie prawdziwy sens wymienionych w Berlinie mów toastowych.

BERLIN, 30. września. Według doniesień prasy niemieckiej, zaproszono do komitetu francusko-niemieckiego w sprawach współpracy gospodarczej przedstawicieli organizacji robotniczych obu krajów. Nastąpiło to na specjalne życzenie premiera Laval'a, który oświadczył, że niemożliwym jest zawarcie sojuszu pomiędzy francuskimi i niemieckimi kapitalistami bez wzbudzenia obawy, że zwraca się on przeciwko interesom mas robotniczych.

BERLIN, 30. września. (Pat.) Jak się dowiaduje „Börsen Ztg.“ z kół miarodajnych na konferencji francusko-niemieckiej, nie były poruszane problemy natury politycznej. Również

Demonstracje bezrobot. w Londynie.

LONDYN, 30. 9. (PAT). W Hyde Parku zebrał się wczoraj kilkutyśiętny tłum bezrobotnych, którzy udali się przed gmach parlamentu aby złożyć tam petycję podpisaną przez 200.000 bezrobotnych a zawierającą protest przeciwko obniżeniu zasiłków. Policja zmuszona była kilkakrotnie szarżować celem oczyszczenia placu, przed parlamentem, dokonując

BOMBA W CENTRALI TELEFON.

SEVILLA, 30. 9. (PAT). Bomba rzucona przez strajkujących zniszczyła centralę telefoniczną.

— 00 —

przytem szeregu aresztowań. Po uspokojeniu tłumy wpuszczono do parlamentu delegację bezrobotnych.

Dalsze redukcje na Śląsku.

WARSZAWA, 30. września. (tel. wł.). Zarząd hut „Zgoda“ w Świętochłowicach zwrócił się do komisarza demobilizacyjnego z wnioskiem o zezwolenie na redukcję dalszych 200 robotników.

W przyszłym tygodniu odbędzie się również konferencja w sprawie umiarkowania hut „Hubertusa“ w Łagiewnikach.

Na dzień 1. października koncerny śląskie zapowiadają nową redukcję urzędników. Jeden z koncernów górnośląskich ma wypowiedzieć pracę połowie swoich urzędników.

Przeciw zamaskowanej dyktaturze

BELGRAD. Partie opozycyjne ogłosiły publicznie, że nie biorą udziału przy rozpisanych już wyborach do parlamentu. Decyzja ta jest uzasadniona tem, że nowa rządko „demokratyczna“ ordynacja wyborcza jest tak skonstruowana, iż zapewnia zgóry większość rządową, gdyż umożliwia wywieranie presji na wyborców — choćby ze względu na jawność głosowania. Cały reszta nowy ustrój konstytucyjny, narzucony przez dyktaturę jest tylko niezręcznym maskowaniem jej orzędu zagranicą.

Na blok opozycyjny składają się: radykali, chorwacka partja Radicza, demokraci, słoweńscy klerykali, bośniaccy mahometanie, serbscy gospodarze rolni i socjalni demokraci.

Za milion dolarów.

NOWY YORK. W kołach finansowych na Wall-Street krąży pogłoski, że p. Iwy Lee, właściciel i kierownik największego na świecie prywatnego biura propagandy, który niedawno przestał być agentem Rockfeller'a, związał się nowym kontraktem z rządem sowieckim za wynagrodzeniem 1 milion (!) dolarów. Według pogłoski p. Iwy Lee, ma forsować propagandę prosowiecką, w kierunku uznania Rosji sowieckiej przez rząd Stanów Zjednoczonych.

NADESŁANE

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Dr. M. Dzerowicz powrócił

I ordynuje przy ul. Romanowicza 1. 10
Telefon 62-32

Bandyci na rowerach.

BERLIN, 30. września. Wczoraj popołudniu wtargnęli dwaj bandyci do okręgowej kasy oszczędności Teltow w Lichterfelde, postrzelili z rewolweru jednego z urzędników, który usiłował wezwać pomoc i zabowali 3.000 mk. Napastnicy zbiegli na rowerach.

Straty polskiego eksportu węgla.

WARSZAWA, 30. 9. (tel. wł.). Na poufnym zebraniu Związku przemysłowców górniczo-hutniczych zastanawiano się nad trudnościami wynikłymi wskutek spadku funta angielskiego i wpływającymi stąd trudnościami płatniczymi. Jak pobiennie obliczają, wysokość strat, jakie poniósł śląski przemysł węglowy skutkiem spadku kursu funta angielskiego, wynosi 100.000 złotych dziennie. Straty te wynikły z różnicy kursu.

WYPOWIEDZENIE TARYFY ZAROBKOWEJ NA POCCIE NIEMIECKIEJ.

BERLIN, 30. 9. (PAT). Dyrekcja poczt Rzeszy wypowiedziała wczoraj taryfę zarobkową obowiązującą robotników zatrudnionych w obrębie urzędów pocztowych na terenie Rzeszy. Wypowiedzenie wchodzi w życie z dniem 31 października.

— 00 —

ARESZTOWANIE B. MIN. FINANSÓW W HISZPANII.

MADRYT, 30. września. (Pat.) Jak podaje prasa, b. minister finansów w pierwszym gabinecie generala Berenguera, Ahora, został aresztowany w chwili, gdy znajdował się na granicznym moście łączącym Francję i Hiszpanię. B. minister będzie przewieziony do Madrytu i przesłuchany przez komisję odpowiedzialności.

— 00 —

Siedmiokrotny morderca Horak.

Wstrząsający list matki niewinnie zamordowanych.

W dniu 29 ub. m. rozpoczął się przed sądem przysięgłych w Pradze proces b. legionisty kaprała Karola Horaka, który w r. 1919

zamordował siedmiu niewinnych ludzi:

czterech braci Fleischer i trzech braci Lewkowicz. W owym czasie dokonano też innych bestjańskich mordów rabunkowych, które pozostały nieukarane, jak morderstwo małżonków Sobel w Besztowska Nowa Wieś, studenta Moszkowicza, kupca Weissa z Siroko i innych.

Morderca Horak został przez sąd wojskowy w Pilźnie w r. 1924 uniewinniony.

Wyrok ten zatwierdzony został przez najwyższy sąd wojskowy. Później Horak znów został aresztowany i przekazany cywilnym władzom sądowym. Na żądanie jednak ministerstwa wojny Horak uzyskał „urlop“, który wyżył w tym celu, aby uciec do Ameryki.

Dopiero przed paru miesiącami Horak znów się ukazał w Czechosłowacji, gdzie go aresztowano i osadzono w więzieniu w Preszowie. Naskutek interwencji ministerstwa wojny proces odbędzie się w Pradze.

Matka zamordowanych braci Fleischer która też jest siostrą zamordowanych braci Lewkowicz w związku z nowym terminem procesu zwróciła się do Ligi obrony praw człowieka w Czechosłowacji z listem pełnym bólu i cierpienia naskutek utraty synów i braci. Pani Fleischer opisuje straszliwe wydarzenie z przed 12 laty i domaga się sprawiedliwości.

W r. 1910 pani Fleischer została wdową z 10-giem dziećmi w wieku od 1 do 18 lat. Jedynym żywicielem rodziny był najstarszy syn, który był adwokatem i powrócił z wojny światowej jako 100-procentowy inwalida.

Również dwaj inni synowie powrócili z wojny schorowani i osłabieni.

Nieszczęśliwa matka pisze w swym liście:

Przyszedł rok 1919 oraz inwazja bolszewicka, a wraz z nią największe nieszczęście, jakie kiedykolwiek dotknęło serce matczyne. Któżby się spodziewał, że lata powojenne będą jeszcze okropniejsze, niż lata wojny. Jakżem się miała spodziewać, że Opatrzność, która zwróciła mi po wojnie mych synów, aczkolwiek inwalidów i schorowanych, uczyni to jedynie po to, aby potem zadać sercu matczynemu ranę, która już nigdy się nie zagoi? Nie mam słów, aby wyrazić swój ból.

W szeregach armii czechosłowackiej znalazła się bestja w postaci żołnierza, nazwiskiem Karol Horak, który pożałował niewinnej krwi. Dzięki niecnemu kłamstwu udało się mordercy wywabić mych synów z domu rzekomo na mocy rozkazu władz wojskowych, które stacjonowały w przyległej miejscowości. Morderca wyprowadził mych czterech synów i trzech braci, siedmiu niewinnych ludzi, którzy nie spodziewali się niczego złego, w otoczeniu żołnierzy — i wszystkich za miastem zamordował.

Gdy zastrzelili ich, jak dzikie zwierzęta, zwłoki zostały zbeszczeszczone. — Obrabowano ich następnie doszczętnie, — zdarto ubrania, a nawet obuwie. Starszy mój syn miał przy sobie 30.000 koron, jeden 9.000 koron oraz biżuterję. Zbeszczeszczone zwłoki wrzucono do naprędkie wykopanego grobu.

Kilka osób z mojej gminy, m. in. również sędzia gminy szedł za bestjańską grupą i był świadkiem haniebnego czynu. Gdy sędzia się przekonał, jakie są zamiary morderców, błagał ich ze łzami w oczach, aby nie czynili nic złego niewinnym ludziom. Lecz te bestje w ludzkiej postaci obrzucili sędziego pogroźkami.

Ci właśnie świadkowie opowiedzą prawdę o mordercach. Świadkiem tej okropnej sceny był ktoś jeszcze — oficer Tesser, który znajdował się w odległości 300 kroków od miejsca mordu. Oficer nie zbliżył się, aczkolwiek — jak później się okazało, — mógł być niedopuszczony do nieszczęścia, gdyby tego chciał. Tesser jest obecnie kapitanem w służbie czynnej i ma w procesie odegrać rolę świadka obrony.

Taki był los tych niewinnych dzieci. Równie smutnie zakończył życie N. Moszkowicz, którego mordercy pod tym samym pretekstem wywabili z domu i zamordowali.

Straszliwe te zbrodnie po dzień dzisiejszy pozostały nie ukarane.

Fakty świadczą, że były to morderstwa w celach rabunkowych.

Jakże jednak mogę złagodzić mój ból, gdy widzę, że związki legionistów i ministerstwo wojny bronią mordercy?

Gdy widzę, że przenosi się sprawę do Pragi, aby stanął przed łagodniejszym sądem, aby karę mu złagodzono lub nawet uniewinniono. Zbrodniarza ogłasza się bohaterem, ponieważ za jednym zamachem wymordował 7 niewinnych żydów.

— Wiem o tem, — kończy swój list p. Fleischer, — że nie zwrócicie mi mych

synów i braci, lecz w imieniu Wszechmogącego proszę was, abyście uczynili wszystko, ażeby sprawiedliwość poczęła działać.

Siedmiu ludzi niewinnych zamordowano. Nie chcę wierzyć, że w państwie, na którego sztandarze wypisano słowa: „Wolność, równość i braterstwo“ — można mordować niewinnych ludzi, jedynie dlatego, że są innego pochodzenia.

—oo—

Aresztowanie b. prezydenta rządu.

I bogata Szwajcaria ma swe krachy bankowe; jak wiadomo, Bank Genewski przed kilku miesiącami załamał swe wypłaty. Passywa przenosiły podwójną wartość aktywów, wobec czego o uratowaniu banku niema mowy.

Genewski rząd kantonalny energicznie zajął się zbadaniem przyczyn tego krachu. W rezultacie dochodził aresztowano generalnego dyrektora, Miéville.

Sledztwo zataczało dalsze kęgi. — Przed kilku dniami

aresztowano byłego prezydenta rządu genewskiego

i przewodniczącego departamentu skarbu, p. Moriaud, który należał również do Rady nadzorczej Szwajcarskiego Banku narodowego i jest jednym z najgłośniejszych polityków burżuazyjnych w Szwajcarii. Oskarżają go, że jako przewodniczący genewskiego departamentu skarbu niedostatecznie bronił interesów państwa w stosunku do banku: przyjął gwarancję tego banku, chociaż znał ich minimalną wartość, a zwłaszcza postępował bardzo opieszale w sprawie aresztowania członków Rady administracyjnej Banku. Grozi mu za to kara więzienia. Zarzucają mu także, że jako delegat rządu miał głos doradczy w Radzie administracyjnej banku i mimo to

przyjmował od niego tantjemy.

W Szwajcarii, która jest wprowadzić czysto kapitalistycznym, ale bądź co bądź

Znowu 1000 robotników na bruk.

WARSZAWA, 29 września (tel. wł.). Według wiadomości z Łodzi firma Szeiblera i Grohmana postanowiła wobec braku zamówień i nagromadzenia w sklepach wielkich zapasów gotowych mate-

riałów ograniczyć produkcję i unieruchomić częściowo zakłady, wskutek czego 1.000 robotników straci pracę. Termin wypowiedzenia zredukowanym robotnikom kończy się w bieżącym tygodniu.

Dygnitarz policyjny pod kluczem.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Przed kilku dniami został tu aresztowany pewien starszy komisarz policji pod za-

rzutem popełnienia znacznych nadużyć. Nazwisko owego nadkomisarza policja zachowuje w tajemnicy.

Dyr. Schiller o swem stanowisku we Lwowie.

Dyr. Leon Schiller, który w ubiegłym sezonie teatralnym jako kierownik dramatu lwowskiego podniósł teatr nasz do wyżyny, na której nie stał od czasu Pawlikowskiego, ogłosił w pismach warszawskich powody, które zmusiły go do opuszczenia Lwowa. (Wiadomo, że prasa reakcji burżuazyjnej zarzucała dyr. Schillerowi tendencje... bolszewickie i całą siłą parła do usunięcia go z tego powodu ze Lwowa).

Dyr. Schiller pisze:

„Działalność moja na terenie lwowskim ograniczyła się

do walki o powagę tej sceny,

o repertuar, w którym czołowe miejsca zająć miały utwory tak społecznie „niebezpieczne“, jak Dziady, Nie-boska, Sen srebrny Salomei, Zygmunta Augusta Wyspiańskiego, Ptaki Arystofanesa, i Zbójcy. Walczyłem o zespół aktorski, zdolny do wykonania takiego repertuaru. Uodowodniłem, że w ramach wysokiej subwencji, jaką magistrat lwowski przysyłał dzierżawcom teatrów dramatycznych, można bez większych trudności prowadzić teatr artystycznie wartościowy, nie „szmierz“. Wykazałem wyraźnie, że w kwotach globalnych preliminarza budżetowego

dramatu mieszczą się pozycje, przeznaczone

na pokrycie niedoborów miejskiej operetki, będącej prywatną imprezą dzierżawców

i że one to właśnie uniemożliwiają realizację programu artystycznego.

Konflikt aktorski - dyktorski rozstrzygnięcie sprawy lwowskiej niesłychanie odwołł. Powstało niebezpieczeństwo rozbitcia zespołu, moralnie i artystycznie wartościowego, niewiarogodnie pracowitego i ofiarnego, zespołu, który przyczynił się do odrodzenia sceny lwowskiej po kilkunastuletnim jej letargu.

Nie mogąc się doczekać korzystnego rozwiązania sprawy, zagmatwanej w procedurze magistrackiej, postanowiłem Lwów wraz z całym niemal zespołem opuścić. Tu nadmienię muszę, że

Proces o olbrzymie nadużycia.

WILNO, 30. 9. (PAT). W dniu wczorajszym wśród wielkiego zainteresowania publiczności rozpoczął się w wileńskim sądzie okręgowym przed wydziałem karnym proces w głośnie sprawie o nadużycia w administracji wielkich dóbr Woropajewo w pow. postawskim, stanowiących własność Konstantego hr. Przezdzieckiego. Na ławie oskarżonych zasiadł długoletni generalny plenipotent i administrator tych dóbr, Aleksander Wardyński. — Akt oskarżenia zarzuca Wardyńskiemu przywłaszczenie na szkodę hr. Przezdzieckiego kwoty przeszło 700.000 zł. oraz podrobienie pokwitowań na 86.000 zł. oraz 85.000 zł. — Równocześnie na ławie oskarżonych zasiadł nadleśniczy lasów dóbr Woropajewo Chocianowicz, oskarżony o przywłaszczenie przeszło 52.000 zł. Po odczytaniu aktu oskarżenia przesłuchano Wardyńskiego, który do winy się nie poczuwa. — Do rozprawy powołano kilkudziesięciu świadków.

WINA 572 RIEDLA

Wstrząsające samobójstwo dwojga narzeczonych.

WIEDEŃ, 30. 9. W małym miasteczku Reidling wydarzyła się wczoraj krwawa tragedia miłosna, której ofiarą padły dwa młode życia. W Reidlingu mieszkał 26-letni młody urzędnik Antoni Schimonek, który od dłuższego czasu był zaręczony z młodszą krawczynią Teresą Agis.

Lecz młodzi ludzie nie mogli się pobrać, bo nie pozwalały im na to ich mniej niż skromne środki materialne. Dlatego też postanowili popełnić samobójstwo.

Wczoraj w późnych godzinach wieczornych przeprowadzili swój plan. Schimonek okrecił drutem miedzianym napróżd narzeczoną, a potem siebie i przywiązawszy do końca drutu kamień rzucił go na przewód elektryczny posiadający bardzo wysokie napięcie. Skutek był straszliwy. Narzeczeni zostali zabici na miejscu, a ich spaliły się doszczętnie na węgiel, zanim jeszcze nadbiegli ludzie z sąsiedztwa, zaalarmowani nagłym zgaśnięciem światła elektrycznego.

„Pokój w Fontaine-bleau“

miot sporu, hiszpański tron królewski, już nie istnieje i że w Hiszpanji niema już nikogo, kto by był skłonny przelewać swą krew za „prawo do tronu“ Alfonsa czy pana Jaime.

Oczywiście obu dostojnym panom nie wpadnie nawet na myśl rozstrzygnięcia tego sporu walką orężną w dwójkę. Dlatego zawarli pokój i uchwili „utrzymać między sobą braterskie stosunki oraz pracować wspólnie dla dobra Hiszpanji“. Dobro Hiszpanji polega w ich rozumieniu naturalnie na przywróceniu monarchji i listy cywilnej. A co ciekawsze, obaj pretendenci do tronu przy zawieraniu pokoju wyraźnie oświadczyli, że żaden z nich nie rezygnuje ze swych praw. Układ pokojowy będzie trwał zatem dopóty, dopóki w Hiszpanji nie będzie monarchji.

A Hiszpanie postarają się już o to, aby między obu krewiakami zapanował wieczny pokój!

—(M)—

nie jest prawdą, jakoby Rada miejska lub prezydent miasta postanowiły rezygnację moją przyjąć do wiadomości.

Nigdy te czynniki podobnej uchwały nie powzięły i kwestja warunków mojej współpracy miała być odłożona do czasu załatwienia sprawy z dzierżawcami.

A kolektywne?

Dziś, gdy niema w Polsce — a może i na świecie całym — przedsiębiorcy, którzy mógł aktorowi rzetelnie zagwarantować minimum egzystencji — zrzeszenia lub spółki z przedsiębiorcami stały się koniecznością. I dlatego to powstają teatry Zaspowe. Są wszelkie dane, że tak zreorganizowane teatry dadzą lepsze wyniki kasowe. W dziedzinie pracy artystycznej system kolektywny oddawna ma ustaloną opinię: jest najlepszy“.

Śnieżyce w Jugosławii.

ZAGRZEB, 30. września. Prasa donosi o niezwykle obfitych opadach śnieżnych w różnych dzielnicach Jugosławii.

W Bośni spadł śnieg do wysokości 70 cm. wyrządzając wielkie szkody na polach kukurydzy, w sadach i na polach jarzynowych.

Komunikacja między poszczególnymi miejscowościami chwilowo przerwana.

Na górach Słowenii leży śnieg.

Zgłodniałe dziki zapędzają się do pobliskich wsi, wyrządzając w polach poważne szkody.

—oo—

Kronika.

Lwów, 30 września 1931.

TEATR ROZMAITOŚCI:

Sroda o 7.30 „Kiedy wrócisz?”
Czwartek o 7.30 „Kiedy wrócisz?”

„KIEDY WRÓCISZ?” komedia Maughama cieszy się w dalszym ciągu powodzeniem. Repertuar jako następne sztuki zapowiada „Fircyka w złotych” Złotobkiego i „Moralność Pani Dulskiej” Złotobkiego. Z Wandą Siemaszkową w roli tytułowej. Premiera „Fircyka w złotych” odbędzie się z początkiem przyszłego tygodnia. Następnie wystawiona będzie ciekawa i aktualna sztuka oryginalna autorki lwowskiej.

OSZUSTWO. Anna Bilewicz, zam. w Przybytku Opiek nad Kobietami, doniosła policji, że niejaki Stanisław Głosiński, zam. Krzywczycy 27, pod przyrzeczeniem małżeństwa, wyłudził od niej 700 zł. a następnie pojechał z inną kobietą.

PO WYŁAMANIU zamku w drzwiach, dostał się do mieszkania p. Sary Safier, ul. Smerkowska 3, niewyśledzony sprawca, skąd skradł płótna i barchan, łącznej wartości 200 zł.

ZAPOMOCĄ DOBRANEGO KLUCZA niewyśledzony sprawca dostał się na strych Leona Haratana ul. Słoneczna 23, skąd skradł bieliznę męską i damską łącznej wartości 200 zł.

300 ZŁOTYCH skradziono na placu Marjać kmi z kieszeni Dory Knopf, zam. na Bogdanówce 1.1.

PRZYTRZYMANI zostali: Włodzimierz Pelikan, zam. ul. Sobieskiego 29, za kradzież sukienki i szala na szkodę Leontyny Fosi, zam. ul. Sobieskiego 29.

Kazimierz Chmielewicz, bez zajęcia, ul. Prowiantowa 5, za kradzież rękawiczek na szkodę Spółdzielni Studentów Politechniki.

NAJECHANY PRZEZ AUTO. Szymon Gross, zam. ul. Podzamcze 9, jadąc wozem ul. Słoneczną został najechany przez auto Lw. 8567 prowadzone przez właściciela tego auta Edmunda Lindbergha, zam. ul. Akademicka 16, wskutek czego doznał uszkodzenia ręki i uszkodzenia wozu ponosząc szkodę na 700 zł.

ARESztOWANO Kazimierza Budzińskiego lat 61, Władysława Jurasz lat 32, Michała Radomskiego lat 26, Adama Soję lat 29, Józefa Cielieńskiego, lat 20, jako podejrzanych o kradzież.

Ponadto aresztowano Borucha Krelmana, lat 49, zam. ul. Żródlana 27 za oszustwo Maurycego Klauftena, zam. w Jaworowie za blatnictwo, Hermana Bernfelda ul. Tatarska 8, za kradzież, Władysława Sołtysa, ul. Jacka 4 za awanturę, Michała Tura, ul. Ordona za kradzież, Jana Sałę, bez miejsca zamieszkania za kradzież.

POBICIE. Anna Rubacha, zam. Kopernika 37, doniosła policji, że niejaki Stefan Głowaczewski, wraz ze swoją żoną Czesławą, zam. ul. Kopernika 37, napadli donoszącą w tej mieszkaniu i bez powodu pobili ją po całym ciele.

Michał Paluch, zam. ul. na Błonie 48 donosił policji, że gdy przechodził ul. Krótką został pobity przez Michała Maichrowicza, zam. na Kleparowie, wskutek czego doznał obrażenia cięsnego.

Stefania Bakier, zam. ul. Debińskiego 8, doniosła policji, że została pobita przez Sałę Procer, zam. ul. Na Błonie 24, wskutek czego doznała licznych obrażeń cięsnych.

Komunikaty.

POSIEDZENIE ZARZĄDU SEKCJI KOBIET PPS, odbędzie się w środę, dnia 30. września o godzinie 7-mej wieczór, w lokalu przy ul. Rutowskiego 1. 23. II. p.

POL. TOW. FILOLOGICZNE we Lwowie. Posiedzenie naukowe odbędzie się w piątek, dn. 2. października b. r. o godzinie 18-tej w sali 4. na I. p. w Uniwersytecie, przy ul. Marszałkowskiej 1. 1. Odczyt wygłosi dr. R. Skulski „Wiryliusz w Polsce” i dr. St. Pilech „Prace polskich filologów, poświęcone jubileuszowi Wiryliusza”.

Program radiowy

CZWARTEK, 1. października.

- 11.58. Sygnał czasu i hejnał.
- 12.10. Koncert z płyt gramofonowych.
- 14.50. Komunikat gospodarczy.
- 15.10. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 15.25. „O kobiecie dobrze ubranej” — wygl. p. W. Dobrzańska.
- 15.45. Lwowski kącik LOPP.
- 16.00. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 16.50. „Pierwszoległi w Legionach” wygl. p. W. Lipiński.
- 17.10. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 17.15. „Służba społeczna i szkoły pracy społecznej” wygl. p. Maria Frenklówna.
- 17.30. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 17.35. „Wartość zagadnienia dziedziczności w wychowaniu.” wygl. prof. E. Godlewski.
- 18.00. Koncert kameralny w wyk. pp. Maurycego Janowskiego (sopran), A. Szuluty (fort.) i L. Ursteina (akomp.).
- 19.00. Rozmaitości.
- 19.20. Kom. Tow. Zach. Hod. Koni.
- 19.25. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 19.55. Komunikat meteorologiczny.
- 20.00. Prasowy dziennik radiowy.
- 20.10. Komunikat sportowy.
- 20.15. Muzyka lekka w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. St. Nawrota, Seweryn Śniećkowski (obój) i L. Urstein (akomp.).
- 21.30. Słuchowisko z Wilna.
- 22.00. „Z galerii wólców parnasistów” wygl. dr. E. Meller.
- 22.15. Dodatek do Prasowego Dziennika Radiowego.
- 22.20. Komunikaty z Warszawy.
- 22.25. Odczytanie programu na dzień nast.
- 22.30. Koncert z Wilna.
- 23.00. Muzyka taneczna z „Palais de Danse Bristol” we Lwowie.

Z sali sądowej.

Szajka przemytników przed sądem.

Przed senatem karno-skarbowym, rozpoczął się wczoraj proces, będący epilogiem wykrytych nadużyć, których dopuszczali się dwaj kupcy krakowscy Izak Leinkram i Abraham Tenenbaum, wspólni z funkcjonariuszami celnymi we Lwowie, Marianem Jachimowiczem i Edwardem Nowakiem.

Z końcem 1929 r. Komisariat Straży Granicznej we Lwowie, otrzymał konfidenckalne wiadomości o dobrze zorganizowanej szajce przemytników, która pracowała na terenie Małopolski Wschodniej, w szczególności we Lwowie. Na czele tej szajki stali oskarżeni Tenenbaum i Leinkram. Na skutek inwigilacji dnia 7. czerwca br. zdołano całą szajkę ujęć i przesłuchać, mającym funkcjonariusz Straży Gran. Kopystynski, pełniąc służbę na dworcu kolejowym zauważył, że pod adresem Tenenbaum

stale zamieszkałego w Krakowie, nadszedł z Warszawy próżny kufer.

Tenenbaum (wraz z Leinkramem, którzy w czasie swego pobytu we Lwowie mieszkali w hotelu „Bristol” oczekiwali w hotelu nadejścia towaru. W dwa dni później zostało stwierdzone, że pocztą doręczyła do hotelu „Bristol” dla Tenenbauma i Leinkrama 8 pakietów, w których następnie znaleziono 142 klg. tkanin jedwabnych, wprawdzie odcionych, ale nie jako jedwab, lecz jako towary lniane.

W toku dalszych dochodzeń, wyszło na jaw, że obaj kupcy działali w porozumieniu z Nowakiem i Jachimowiczem i od dłuższego czasu jedwab cili jako płótno, przez co skarb państwa poniósł olbrzymie straty.

Na wczorajszej rozprawie oskarżeni winy się wyparli. Wyrok zapadnie dziś.

Podwyżka cen za gaz i prąd elektryczny.

Na wczorajszej sesji Magistratu odbytej pod przewodnictwem wiceprez. Chajęsa a następnie wiceprez. Iryka, udzielono kilkanaście konsensów budowlanych, oraz szeregu subwencji charytatywnych i kulturalno-owsiatowych. Celem przyjęcia z pomocą bezrobotnym. Magistrat uchwalił podnieść stawkę za prąd elektryczny o 2 gr., zaś gazu o 1 gr.

14 stypendjów.

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa, rozpisał konkurs na 14 stypendjów z miejskiej fundacji stypendyjnej ku uczczeniu 10- lecia odrodzenia Polski, dla uczniów gminy, a to 5 stypendjów po 150 zł. dla uczniów i uczennic szkół powszechnych, 19 stypendjów po 250 zł. dla uczniów i uczennic szkół średnich, handlowych lub przemysłowych. O stypendia te ubiegać się mogą dorośli uczniowie miejskich, a pierwszeństwo będą miały sieroty po urzędnikach.

Podania należy wnieść do magistratu do dnia 15. listopada b. r. i dołączyć metrykę urodzenia, świadectwa szkolne z ostatniego półrocza, poświadczenie dyrekcji oświatowej o przyjęciu do szkoły, zaś oświadczenie wydziału przydziału magistratu że ojciec petenta jest, względnie był urzędnikiem gminy, poświadczenie niemożności, oraz likwidatory, że ojciec wgl. matka petenta należy do funduszu emerytalnego miejskiego.

Projekt podatków w naturze.

WARSZAWA, 30 września (tel. wł.). Rząd, jak donieśliśmy, wniósł do Sejmu projekt ustawy o uiszczaniu zaległych podatków w naturze. Według tego projektu na poczet zaległości podatkowych przyjmowane będzie żyto, pszenica, jęczmień, ziemniaki, węgiel. Węgiel przyjmowany będzie po miejscowych cenach rynkowych, zboże i ziemniaki wedle cen o 10 proc. wyższy od miejscowych cen rynkowych. Gdy w toku jest egzekucja podatnika może on być od niej zwolniony przez uiszczenie należności oraz kosztów również w naturze.

Ziemniaki znane są w Polsce dopiero od 200 lat.

W Europie ziemniaki znane są zaledwie od 350 lat. Na grunt europejski przewieźli je Hiszpanie z Ameryki, gdzie oddawna były powszechnym artykułem żywności. Właściwą uprawę kartofli rozpowszechnili w Europie Anglicy.

W roku 1563 sprowadził je do Irlandji z Wirginji żeglarz John Hawkins, a wkrótce potem w roku 1581 jego krewny, również żeglarz Francis Drake zaczyna robić pierwsze próby uprawy sprowadzanych ziemniaków na gruncie ojczystym.

Pierwsze próby nie były bardzo udane. dopiero rok 1581 należy uważać za datę zwrotną w dziejach uprawy ziemniaków w Europie, a Franciszka Drake za „ojca” ziemniaków.

Pomyślniejsze próby uprawy ziemniaków dokonywa Walter Raleigh w r. 1623, również w Anglii. W połowie 18. wieku ziemniaki znane są już w Saksonji, Prusach pod koniec tegoż wieku w innych częściach Niemiec i Francji.

Jak przypominają jedno z pism również i Polacy uważali z początku ziemniaki za szkodliwe dla zdrowia. Oto, co mówi o nich kalendarz polski z r. 1842: „Ziemniaki zjawiały się w Polsce za Augusta III, w ekonomjach królewskich, saskimi rolnikami osadzonych, którzy je ze sobą przynieśli. Długo Polacy brzydzili się nimi, za szkodliwe je poczytywali zdrowiu, wmawiali to w pospólstwo nawet księża. Kiedy uprzano że w gdańskich żuławach, u Holendrów i Szwabów, osiadających po różnych miejscach rozłożył się obficie, jednym ich były pokarmem i zabezpieczali od głodu, przeszły do opogranicznych tym osadom rolników, później do dalszych i na końcu panowania Augusta III. już były znane w Polsce, na Litwie i Rusi”. Jak wynika ze świadectwa wspomnianego kalendarza, uprawa ziemniaków w Polsce rozpoczyna się w drugiej połowie 18. wieku (August III. panował od 1734 — 1763). Źródła historyczne również podają ten okres jako okres początkowej uprawy ziemniaków w Polsce, jednocześnie, że zrazu uprawa rozpowszechnia się opornie, osiągając pełny rozwój dopiero w pierwszych latach dziewiętnastego wieku.

—:—

Gielda.

W obrocie prywatnym za dolar amerykański płacono dzisiaj 8.91.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: „Narzeczona z loterii”.
CASINO: „Zew ciała” z Ramonem Novarro
CHIMERA: „Kobieta, która cię nigdy nie zapomni”.

COLOSSEUM: Nieczynny.
GRAZYNA: „Neapol, śpiewające miasto” z J. Kiepura.

KOPERNIK: „Wesoły porucznik” w roli gł. Maurice Chevalier.

LEW: „Ming Toy” — Handel żywym towarem w Chinach. Dram. egzot. 100 proc. dźwiękowy, oraz komedia.

LUNA: Ostatnie krwawe wypadki w Palestynie oraz „Kapitan Lasch”.

MARYSIENKA: „Wesoły porucznik” w r. g. Maurice Chevalier.

MIRAZ: „Hrabina Paryża”.

OAZA: „Król żebraków”.

PALACE: Don Jose Mijca najpiękniejszy mężczyzna w filmie „Czar Tanga” oraz rewia najciekawszych nowości z całego świata.

PAN: „Indyjski grobowiec”.

PASAZ: Hot Gibson „Kazająca dłoń”.

PROMIEN: Flirt z nieboszczykiem”.

SŁONCE: „Pod banderą miłości” oraz 2- akt. komedia.

STYLLOWY: „Student z Pragi”.

UCIECHA: „Pat i aptachon w opalach” oraz „Kobieta, która pragnie grzechu”.

OGŁOSZENIA

Futra

damskie i męskie gotowe i na zamówienie oraz wszelkie przeróbki według najnowszych żurnali

poleca na dogodne miesięczne spłaty

M. Moszumański

Bołmów 1. 518 Telefon 10-11

Pomykał Wincenty, Tworzyjański Józef

Lwów, ul. Mączna — Telef. 13-00

Dostawa i dowóz płaski i kamieni.

PIERZE I PUCH

sprzedaje najtaniej

A. LIEDER, Lwów

Legionów 25, telefon 86-38

WŁOSIEŃ na MATERACE

(Rosshaar) własnego wyrobu

Józef FRÄNKEL

Lwów, Legionów 25,

telefon 86-38

Firma wyrobów skórzanych

z Miejsca Piastowego

poleca swoje wyroby jak: torebki, necesy, portfele, portmonetki, teki na akta i szkolne

Lwów, Akademicka 7.

Wykonuje się wszelkie naprawy solidnie i prędko.

B. lekarz klinik położn.-ginekol. w Berlinie i Paryżu

Dr. D. RIESEL

ord. w chorobach kobiecych i położnictwie

693 od 3—5½

Lwów, Brajerowska 11a telef. 97-70

Spółdzielnia Introligatorów

z ogr. odpow.

we Lwowie ul. Bourlarda 1. 2.

Tel. 57-25

BANDAŻYŚCI

ZYGMUNT KUŹNIEWICZ bandażysta-ortopedysta, Lwów Gródecka 2 b, Dom Katolicki tel. 54-53 poleca własnego wyrobu bandaże przepuklinowe pasy brzuszne sztuczne nogi, ręce i aparaty ortopedyczne. 634

KUPNO I SPRZEDAŻ

WYTWÓRNIĄ FIRANEK, kap oraz najnowszych robót filcowych R. HAFKA, ul. Kopernika 17. I. p. tel. 46-56, poleca swoje wyroby najtaniej (bo na piętze) i na najdogodniejszych warunkach. Firanki filcowe od zł. 27.50. — UWAGA. Oglądanie wzorów nie obowiązujące do kupna. 364

PANTOFLE domowe, gimnastyczne itp. papucze wszelkiego rodzaju na podszewce skórzanej i filcowej, beriaże buty filcowe i t. p. obuwie poleca i wykonuje Wytwórnia pantofli Lwów. Wronowska 4. Tel. 59-88. Wyrabia się także do miary i z dostarczonego materiału. 650

UWAGA. FIRMA STEIN, LYCZAKOWSKA 6. Już nadeszły modele zimowe damskie i męskie, płaszcze damskie z prawdziwymi krymami i tchórzami. Płaszcze męskie, parki i futra. Na bardzo dogodnie raty. Ceny bardzo niskie. Słuchne ubrania i do miary. Taniest niż wszędzie. 671

MEBLE I SPRZĘT

ZANIM zakupisz MEBLE, przyjdź a przekonasz się, że takowe otrzymasz najtaniej u HESZELESIA Lwów, KOPERNIKA 23, Róg ul. Wronowskiej. — Firma ta sprzedaje na raty długoterminowe, a to na 2 lata, MEBLE wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych i ściśle gotówkowych. 182

ŁÓŻKA MOSIĘŻNE i żelazne. Łóżeczka dziecięce siatki i materace. Łóżeczka polowe, różnego systemu, w wielkim wyborze i po cenach najniższych poleca za gotówkę i na raty MAGAZYN MEBLI STEIL i Ska, Lwów, Kazimierzowska 28. telef. 64-13 574

RÓŻNE

ZA 2 ZŁ. PRZERABIA i odnawia kapelusze męskie i damskie na najnowsze fasony. J. Schapira, Rynek 17. Uwaga: biały sklep, Telef. 15-47. 670

DLA BEZROBOTNYCH. Golenie 30 gr., strzyżenie 70 damskie strzyżenie 75 damskie ondulowanie 50 gr., tylko w zakładzie fryzjerskim Hirschmana. Sykstuska 62.

Wolne i poszukiwane posady

KOWAL, do wszelkich robót kowalskich, kucia koni i mechanik do wszystkich maszyn rolniczych, mogący się wykazać 20 letnią praktyką, poszukuje posady do majątku, na ordynację lub do fabryki najchętniej w Małopolsce, Łaskawe zgłoszenia: Wiszniowski u Widońska, Tarnawa, Borysław. 3x

UCZCIWA KOBIETA poszukuje prania i sprzątania, ul. Sipińskiego 10, u dozorcey.

DOZORCOWKI poszukuje Włodzimierz Folmes. — Zgłoszenia do „Dziennika Ludowego” dla „Kolportera”.

NAPRAWIA I PRZERABIA NAJTANIEJ bieliznę męską, damską i dziecięcą, jak też ubranka dziecięce. Łaskawe zgłoszenia pod „Bezrobotna” Lwów, Kleparów ulica Strażacka Nr. 3 u pani Kozakowej.